

KIS TRAP

CZICZA-MAMA. (Lásd a 41. lapon.)

XLVII. kötet, 4. szám. Ara negyedévre 1 frt. Egyes szám ára 12 kr.

Megjelen minden vasárnap 16 oldalon.

1894. július 22-én.

KIS MÁTYÁS.

Rajzok

Hollós Mátyás dicsőséges királyunk
gyermek-korából.

Irta DONÁSZY FERENCZ.

— Számos képpel. —

(Folytatás.)

GPPEN tárva-nyitva álló szobája előtt rendezget Mosolygó mester, mert hallja már a vig zajjal közeledő gyereg-had robaját a vár-hidon. Tudja, hogy jönnek. Szívének kedveltje: Mátyás, előre bejelentette. Mosolygva bíztatja madarait és állatkáit, hogy ma elő kell ám szedni minden tudományukat, mert Mátyás urfi és a nagy közönség előtt fognak játszani. Aki szégyenbe hozza a mestert és rosszul viselkedik, az koplal; aki ellenben kiteszen magáért, az dúskálkodni fog a legjava izes falatokban.

A négy holló rekedten felesel vissza, hogy ők nem akarnak koplalni, s oldalt fordított bandza, fénylő, apró hamis szemekkel pislogatnak az ablak-hídja felé, hol mindenféle drága jó köröm-faladék hever.

Mosolygó mester trefásan fenyegeti meg őket, hogy: de bizony koplal, aki rosszul tudja a leczkáját!

Vig köszöntéssel tódulnak be a gyere-

kek. Mátyás és Józsi karjaikon hozták a halovány kis Hanneszt, mert beteg lábacskaí már a fele-utban elfáradtak, és gyöngédeden ültették le a torony-szoba előtti pázsitra, hová maguk is körbe csoportosultak.

Mikor a gyerek-had elhelyezkedett és áhítatos csend lett: megszólalt a harangláb-félén álló apró csöngetyü. És ki csöngött? Egy fúrge, hamis szemű csóka, fején félre ütött kakastollas veres süveggel, és ugyancsak megrángatta háromszor orrával a csengő madzagját, azután büszkén a helyére sétált vissza.

Erre Mosolygó mester egyet csettintett, mire két hosszú füli nyúlka ugrott elő. Két lábára állva, háromszor meghajtották a lábaikba adott nemzeti zászlót a közönség köszöntésére, azután pedig egy kis dobon a talpacskáikkal úgy kiverték a takaródómarsot, hogy jobban sem köllött. (Lásd a képet az 52. lapon.)

Riadó tet
Hannesz alig
ségében, mer
De a többie
éljen-zajra a
tált fából f
komolyan, m
lére álltak.

— Fekete-
solygó meste
fényes holló
nás sorban e

— *Panczurka!*

A legnagyobb
és nagyot pis
desen félre f
gon elkiáltá

»Eljen Hu
dája!«

»Eljen, élj
holló is utána
éljenzett az e

— Komma
czurka! para

Panczurka,
elé lépett és

»Fejet föl!»

Erre mind
majd belesza

»Szárnyat

Erre meg
tették a szár

pant.

»Szárnyat

És valame
dett a levegő

— Jól van
dalmasan pis

Hanem most
sátok meg,

Riadó tetszés-zaj harsant föl és a kis Hannesz alig tudott hová lenni gyönyörűségében, mert ilyet ő még soha sem látott. De a többiek sem ám, mert a felhangzó éljen-zajra a két nyuszi katonásan szalutált fából faragott puskájával és nagy komolyan, mint két silbak, az asztal széleire álltak.

— Fekete-csuhások előre! hangzott Mosolygó mester kommandója. Amire négy fényes holló hibbant le állásáról és katonás sorban előrukkoltak.

— *Panczurka*, mi a jelszó?

A legnagyobbik holló előlépett a sorból és nagyot pislantva hamis szemeivel, negédesen félre fordította fejét s rekedt hangon elkiáltá magát:

»Éljen Hunyady Mátyás, a vár kis gazdája!«

»Éljen, éljen, éljen!« kiáltotta a három holló is utána, s örömben lelkesülten velök éljenzett az egész néző sereg.

— Kommandózd a csuhásokat, *Panczurka!* parancsolá az öreg.

Panczurka, mint valami generális, a sor elé lépett és elkiáltá magát.

»*Fejet föl!*«

Erre mind úgy felnyujtották a fejüket, majd beleszakadt a nyakuk.

»*Szárnyat le!*«

Erre meg egyszerre mind úgy leeresztették a szárnyukat, hogy csak úgy kop-pant.

»*Szárnyat fel!*«

És valamennyi szárny suhogva emelkedett a levegőbe.

— Jól van, *Panczurkám*, dicsérte a diadalmasan pislogó hollót Mosolygó mester. Hanem most te is állj a sorba, és mutassátok meg, hogyan fut vitéz Hunyady

János serege előtt a török. Egy, kettő, három! *Fuss!*

Hej, milyen futás lett erre! A hollók szárnyukat, farkukat leeresztve, eszeveszetten ugráltak le az asztalról és a gyöpon hanyatt-homlok egymásra bukfenyeztek nagy keseredéssel, mire támadt akkora kaczagás, hogy még Mosolygó mester is elmosolyodott bele.

— Adta csuhás népsége, hogy tudja! Bizony fiaim, ilyen eszeveszetten fut vitéz Hunyady János vezérünk győzhetetlen karja előtt a kontyos török! De hohohó! . . . Mi az? . . . Rendre, helyre csuhások! *Csetrecsutri!*

Erre a kiáltásra a piros sapkás csóka szaladt elő nagy-lélekszakadva.

— Parrancs! krákoká élesen.

— Te vagy a kukta, tálalj hát szaporán a csuhásoknak!

Csetrecsutri nagy-fürgén az asztal alá szaladt s négy iczi-piczi piros, fehér, zöld, és sárga kosárkát hordogatott elő. Azután, amint ez egy tisztesség-tudó kuktához illik, megrángatta a csöngetyűt s mélyen bókolt. Ez volt a jó étvágy-kivánás.

— *Panczurka, Tolvajtáska, Csalafinta, Falatleső*, válasszátok ki a magatokét!

Erre a négy holló maga elé húzta a kosárkáját. Mosolygó mester pedig tréfásan meghajlott előttük.

— Most pedig jó étvágyat kívánunk a tisztelt csuhás társaságnak.

Alig hangozott el e jó-kivánat, már mind-egyik fölesipte vastag csőrével a kosárka födelét és egy falatra bekapta a bennük rejlő husocskát.

A hollók után négy szelid mókus következett. Ezek voltak a tornász-mesterek, és

merész-mászó, ugró- és egyéb ügyes mutatványokkal mulattatták a közönséget. A java-ugrálás között megjelent a merész bukfencz-hányó *Tüskés mester* is, a sündisz-nócska, és olyan bukfenczeket és hengerbóczákat vetett, mintha csak gurították volna. Hát még mikor apró szemecskéivel

meglátta a Mosolygó mester kezében rejlő vad-almákat! Ez volt neki a kedves csemegéje.

— No, gyerekek, most jő a java. Egy nyalka, deli tánczos ficzkó! Ugy ki tudja rakni, bokázni, akár egy tánczos levente. De muzsika is kell ám ő kelmének! mondá

... TALPACSKÁIKKAL KIVERTÉK A TAKARODÓ MARSOT. (Lásd az 50. lapon.)

az öreg és tenyereit össze verve, énekelni kezdé:

*A magyar tánc
A szent Dávid táncza,
Járni kell hát kényesen
Magyarán bokázva!*

Az ének első hangjára az ajtó-félfa mellől egy pompás darú szökkent elő és

hármat bókolva, tüzesen neki állott a táncznak. Milyen táncz volt ez! Ugy rugta-roptá a gyepet, hogy jobban sem köllött. A darú mind jó tánczos és szereti is a tánczot, de már ez túl tett valamennyin. Forgott hajlongott, s oly kecsesen aprózta hosszú lábai-
val az ének ütemei szerint, hogy még a

fiúknak a közbe pedig kongott bele

— No há *czinkai!* mo és szeretettel dárnak hozzá kelmed az al két. Elég ho

Alig hogy lem, *Hopca* egy darabot vele az ő re Mikor eszik senki sem! E

— Hát, é kis jó muzsi igen híres ba bandája cs kezdé hamis solygó meste madárkaliczk közből, s min

Vidoran u tengelicz, a a zöld csiz, a pacsirta, a g rigó és egy szem, s vala az öregnek v tott ujjaira s

— Ssssss Még hiányz öreg. *Tejesb*

— Jaj, a nyüködtek ij csak egy cz nyúlt testtel

— Ne félt tudja mi a

fiúknak a talpa is viszketni kezdett bele; közbe pedig olyanokat kurjautott, csak úgy kongott bele a vár udvara.

— No hát, ez szép volt barátom *Hopczinkai!* mondá a táncz végeztével az öreg, és szeretettel végig simogatta a karcu madárnak hozzá törleszkedő okos fejét. Vegyen kelmed az ablak hidjáról egy darab kenyérekét. Elég hosszú a nyaka, hát elérheti.

Alig hogy meg volt adva az engedellem, *Hopczinkai* egy ugrással lekapott egy darabot és büszke méltósággal besétált vele az ő rendes helyére, az ajtó-félfa mögé. Mikor eszik, ne bámuljon bele a szájába senki sem! Ez nem produkció.

— Hát, édes fiaim, hallgassunk most egy kis jó muzsikát. Van ám nekem egy igen igen híres bandám. A királyi udvar talján bandája csak kis Miska hozzája képest, kezdé hamiskás szem-hunyorintással Mosolygó mester, miközben csinosan faragott madárkaliczkákat szedetgetett le az ablakközből, s mindegyiknek kinyitotta az ajtaját.

Vidoran ugráltak kifelé a tarka ruhájú tengelicz, a vörös mellénykéjű kendericze, a zöld csiz, a hamvas fejű erdei pinty és a pacsirta, a gyöngyös tollu seregély, fekete rigó és egy iczi-piczi, kurta farku ökörszem, s valamennyien csicsergő nótázással az öregnek vállára, fejére, kezére és feltartott ujjaira szálltak.

— Ssssssss... csöndesen, csöndesen!... Még hiányzik valaki! korholá őket az öreg. *Tejesbajszu* cziczcizic!...

— Jaj, a macska! Itt a macska! szörnyüködtek ijedezve a fiuk, mikor egyszerre csak egy czirnos cicza ugrott elő megnyúlt testtel.

— Ne féltétek egyiket se! *Tejesbajszu* tudja mi a regula!

És csakugyan megtörtént az a hallatlan csuda, hogy a cicza békén türte, midőn *Pancza*, a seregély, és *Füttylesi*, a rigó, a macska fejére és nyakára szálltak, a többi madár pedig a hátán helyezkedett el míg *Csipke*, az iczi-piczi ökörszem a ciczának magasra kunkorított farka végére szállott nagy hetykén és onnan kezdte dalát tele torokkal harsogtatni, midőn a cicza megindult és körül-körül hordozta a zene-bandát. Az volt ám a nóta, amit ezek csaptak! A rigó, seregély és pacsirta tízes harczi-indulót csattogtak, mibe bele füttyörészett valamennyi. Csak úgy zengett. És valahányszor elhaladtak az őrálló nyuszik előtt, ezek a zászlót hajtogatták, a hollók pedig éljent rikkantottak.

— Lássátok, fiaim, mondá komolyan a jó öreg, az állatok közt is van ám szeretet és barátság. A macska megfojtja a madarat, de *Tejesbajszu* barátságban él valamennyivel, mert úgy van tanítva. Csak érteni kell a módját. Mindjárt egy másik példát is mutatok. Bizony, bizony: sok ember-társunk tanulhatna könyörületet ebből a példából. Nézzetek csak! *Tapsit* és *Torzsarágót*, a két nyuszikát, kis korától neveltem; azért olyan okosak és szelidek. De szegény *Tapsika* vak, mert egy gonosz sólyom mind a két szemét kivágta és a torkos *Torzsarágó* elenné a legjobb falatokat előle, ha nem volna olyan jó barátja az a szelid és okos szarka. Ez megkönyörült rajta, és azóta mindig együtt vannak. *Nyusziszeme* az ő neve. Mindjárt meg is látjátok, hogy miért?

Erre Mosolygó mester fodros káposztalevelet hintegetett szerte-szét a pázsiton.

Torzsarágó mohón hozzá látott a ropogtatáshoz, míg a szegény *Tapsika* csak

gyámoltalanul szaglált és keresgélt ide s tova. Ekkor azonban nagy csörgéssel előugrált a szarka és *Tapsikát* oda vezette a legkövőbb káposzta-levéhez. Mikor ezt elmajszolta: egy másikhoz, harmadikhoz, néhányat pedig csőrében hordogatott neki, azokat *Torzsarágó* elől elkapdosva. *Torzsarágó* mérgesen fintorgatta az orrát, azután hátulról nagy lassan oda settenkedett, hogy meglopja szegény vak pajtását. De a szarkát nem hiába nevezték *Nyusziszemének*: olyant vágott hegyes csőrével a tolvajkodó orrára, hogy *Torzsarágó* majd félőlet ugrott ijedtében.

A fiúk tapsoltak és nevettek.

— No lássátok! Ugy-e megérdemli a nevet, amiért olyan hűségesen vezeti, istápolja *Tapsikát*? mondá Mosolygó mester. És annyi szépet mutogatott és beszélt még a gyerekseregnek, hogy egészen öreg este lett, midőn a mulatságnak vége szakadt. Ekkor a fiúk mind szorongatták a jó mester kezét s megköszönték a felülmulhatatlan kedves délutánt, mely élvezetöket Mosolygó bácsi még meg is toldotta valamivel. Az egyik fiú, Katona Pista, kételkedett a madarak természetes voltában, hogy azok tán holmi boszorkányos gépek.

— Egy csöppet sem azok, mondá Mosolygó mester. Hiszen tudva levő, hogy valamint a papagájt, azonképen a szajkót, hollót szintén meg lehet tanítani az emberi beszédre.

* * *

Mátyás elkísérte pajtásait egészen a felvonó-hid végéig; onnan azonban még egy félórásckára vissza tért öreg barátjához és tanítójához és elmondá neki, hogy holnap nagy napja lesz, mert nagybátyja drága

ajándékait kell kiérdemelnie nehéz próbákkal.

— És mik lesznek a próbák, kedves fiam?

— A jó lovas, az ügyes vadász és a jó sólymász próbái, felelé Mátyás. A *Villámot* köll megülnöm, ami a legjobb lovas is kipróbálja, mert leveti ám, ha keményen nem ül a nyeregben. *Förgeteg* pedig el sem száll, ha jól nem reptetem. De legnehezebb lesz *Basát* a vadmacska-nyomra vezetni. Nem ismerem a szokásait.

— A jól tanított kutyával bátran neki mehatsz. Ez a három állat pedig dicséretére válik a tanító mesterének. Láttam őket én is, válaszolá az öreg; de azért nem árt ha elmondom, miként bánj *Basával*, hogy el ne veszítse a nyomot.

Mátyás melléje ült az öregnek és gyertya-gyújtásig figyelemmel hallgatá tanításait.

Más nap megtörtént a vadászat. Mátyás mind a három próbának fényesen megfelelően, elnyerte *Villámot*, *Basát* és *Förgeteg*et; de legjobban mégis annak a dicséretnek örült, mellyel nagybátyja az egész vadász-társaság előtt kitünteté.

És erre büszke is lehetett, mert az öreg Szilágyi Mihálnál a dicséret ritkább volt, mint a fehér holló.

(Folytatása következik.)

A RÓZSA ÉS A KÁMFOR.

— Kicsi mese. —

EGY KIS leány, a kertből jövet, gyönyörű rózsát hozott a szobába. Itt azonban hirtelen eszébe jutott valami: a rózsát letette az asztalra és távozott.

— Jaj, micsoda silány szomszédságba kerültem ide! szolt a büszke rózsza. Pfüh! Hordd el magad! Azt sem tudom, ki vagy? Csak kotródjál innen!

Hát bizony rabka kámfor

— Bocsán itt lenni, szoltom, de nem én illatom,

a tied, de ha érdemelem, ha

— Nevetés Tán bizony vagy valami én a híres sz

— Tudom illatom nem hasznos vagy hogy ne vess

— Eh! Sz

S a büszke

Több óra

Nagy sokára szét-nézett, b

— Ezt a szükség lesz zsát pedig de

A szegény porában. Ne kérkedett, ha

— Ah, n akinek csak san mulandó mire, kidobna

Aki pedig dig megbessi

A NAG

— No no, vén halász.

hogyan járta

— Mit n hetykén.

— Nem

agyon azokat kat és más

ott járnak a

Hát bizony a szomszédságban egy darabka kámfor volt.

— Bocsánat, szép rózsá, én bátorodom itt lenni, szólt alázatosan a kámfor. Sajnálom, de nem tudok távozni. Különbén az én illatom, ha nem oly kellemes is mint a tied, de hasznos és egészséges, tehát nem érdemelem, hogy oly megvetőleg szólj rólam.

— Nevetséges! felelt a büszke rózsá. Tán bizony még azt hiszed, hogy te is vagy valami én mellettem? Tudd meg, hogy én a híres szép és illatos rózsá vagyok.

— Tudom, tudom. Én nem vagyok szép, illatom nem kellemes. De azt mondják, hasznos vagyok. Azért bátorkodtam kérni, hogy ne vess meg oly nagyon.

— Eh! Szóba sem állok veled többé.

S a büszke rózsá gögösen fordult el.

Több óra mult, senki sem jött a szobába. Nagy sokára belépett a házi-asszony. Amint szét-nézett, beparancsolta a cselédet.

— Ezt a kámfort tedd el gondosan, szükség lesz még rá. Azt a fonnyadt rózsát pedig dobd ki.

A szegény rózsá ott száradt el az ut porában. Nem volt már büszke és nem kérkedett, hanem haldokolva sóhajta:

— Ah, mily kevés kincse van annak, akinek csak szépsége van! A szépség gyorsan mulandó s többé nem becsülnek semmire, kidobnak.

Aki pedig hasznos tud lenni, azt mindig megbecsülik.

A NAGY LÁBU KIS EMBER.

— Mese öt képpel. —

— No no, Dini urfi, no no! dörmögte a vén halász. Bizony nem tenné, ha tudná, hogyan járta meg az effélével Niki urfi.

— Mit nem tennék? kérdé Dini urfi hetykén.

— Nem taposná ok és cél nélkül agyon azokat a szegény bogarakat, csigákat és más apró teremtetéseket, amelyek ott járnak a homokban, a víz partján.

— De mikor az mulatságos! Most én óriás vagyok. Az én lábam olyan, mint egy óriási malomkő; csak rájuk lépek és krk!... nyekk!... agyon roppintom őket.

— Így mulatott Niki urfi is, amíg a nagy lábu kis ember meg nem látta.

— A nagy lábu kis ember? Hát az kicsoda?

— Nézzen oda... látja amott a víz kanyarodásánál azt a magas sziklát?

— Látom. Van ott sok szikla. Egyik olyan szikla, mint a másik.

— Nem úgy van az. Nézze csak meg jól. Azt a legszélsőt. Hasonlít vaimihez.

— Az ám... csakugyan. Mintha emberalak volna.

— És látja lenn a lábát?

— No, azt már nehéz elképzelni... olyan óriási láb olyan kis embernek!

— Azért hívják a nagy lábu kis embernek. Mert ez a szikla csak az ő külső képmása, ő maga ott benn a barlangban alszik. De ha fölbred és kilép a barlangból, porul járnak a Niki urfiak.

— Ki volt az a Niki urfi?

— A Niki urfi? Hát... Niki urfi. Itt lakott valahol a környéken s éppen azzal mulatott, amivel most Dini urfi. Nagy gyönyörűsége telt benne, hogy lábával egy-egy kis csigát, bogárkát agyon taposhatott. Nem kegyelmezett az semminek, ami a lába alá került. A parti fecskék sirva rebbentek odább, a víz haragosan zúgott, a nyájas nap is elbujt szégyenletében a felhők mögé; de Niki urfi mindezzel nem törődött.

Egy méhecske, fáradtan a sok repüléstől, leszállt pihenni és gyanutlanul sétált a puha homokon. Niki urfi épp fölemelé a lábát, hogy agyon tiporja; de ebben a

pillanatban valaki hátulról fülön fogta és ugyancsak megrázta.

Niki urfi fölordított a fájdalomtól és szabadulni akart, de hiába. Az a valaki ugyancsak keményen fogta és gyorsan vonszolta magával a víz mentén. Ugy meg volt Niki urfi rémülve, hogy hirtelenében nem is tudta, mi történik vele. Lassan-lassan mégis fölocsudott annyira, hogy nagy szepegve oda-oda mert pillantani arra, aki vitte-ragadta.

Ekkor még inkább megijedt. Mert olyan fura emberkét még soha életében nem

látott. Alig volt valamivel magasabb Niki urfinál, de kurta lábain akkora teste volt, mint egy tiz akós hordó, a fején meg akkora kalap, mint egy malom-kerék. De ez még mind hagyján. Hanem a lába feje: no, az már csakugyan nevezetes volt. Mert az leg-alább is egy méternyi hosszú volt, ha nem hosszabb. De okvetetlenül hosszabb. A czipője hát körülbelül olyan hosszú volt, mint az egész emberke. Valóságos csoda, hogy emelni bírta a lábait.

Pedig bírta ám, és ugyancsak szaporán vonszolta magával az áldozatát. Niki urfi-

... GYORSAN VONSZOLTA MAGÁVAL.

nek eszébe jutott, hogy hallott ő már valamit a nagy lábu kis emberről, csak hogy nem hitte; annál nagyobb volt a rémülete, mikor tapasztalta, hogy most őt magát fogja fülön és viszi. De hova?

Az ám, hová? Ez volt a rettenetes kérdés. Mert azt jól látta Niki urfi, hogy nem haza felé viszi.

— Jaj, jaj! Eresszen el! Jaj a fülem! Eresszen el!

— Jól van jól, csak jajgass! Akit én egyszer megfogtam, azt nem szoktam többé elereszteni.

— Ó! Hát hova hurezol?

— Oda, barátocskám, ahol többi pajtásaid vannak, akik épp úgy nem tudták, mire való a lábuk, mint ahogy te nem tudtad. Csak előre!

Szaporán haladtak és mihamar eljutottak azokhoz a sziklákhöz ott ni. Van ott egy barlang, melynek a szája csak keveset emelkedik a víz színe fölé, mintha csak holmi kis lyuk volna a sziklában. Éppen amennyi az ember fejének elég. A nyílás többi része a víz alatt volt.

Itt a nagy lábu kis ember leugrott a vízbe, magával rántva Niki urfit is.

— Jaj, megfulok! kiáltotta ijedten.

Nem fult meg a nagy ember, mert a víz alá és nagy csöppet sem volt a nagy ember azonnal a vízbe ugrott, és kieme a nagy lábu kis ember a vízbe mentek. Niki urfi a földet; a nagy lábu kis ember a vízbe mentek. Niki urfi a földet; a nagy lábu kis ember a vízbe mentek.

A szük nyílás barlang szélesre nyílt, és amint szárazra jutottak, amit Niki urfi a vízbe mentek. Niki urfi a földet; a nagy lábu kis ember a vízbe mentek.

A nagy csapadék a vízbe mentek. Niki urfi a földet; a nagy lábu kis ember a vízbe mentek. Niki urfi a földet; a nagy lábu kis ember a vízbe mentek.

Sokáig azonnal a vízbe mentek. Niki urfi a földet; a nagy lábu kis ember a vízbe mentek.

Nem fult meg, csak egy pillanatra me-
rült alá és nagyot nyelt a vízből, ámbátor
csöppet sem volt szomjas. A nagy lábu
kis ember azonban folyton fogta a fülénél
fogva és kiemelte a vízből, aztán a bar-
langba mentek. Csak épp a fejük ért ki a
vízből, Niki urfinak pedig csak a lába ujjá
érte a földet; inkább csak uszott, amint
a nagy lábu kis ember fülön fogva huzta
magával.

A szűk nyilástól alig pár lépésnyire a
barlang szélesre tágult s a víz lassan cse-
kélyebb lett. Végre egészen elfogyott a víz,
és amint szárazra léptek, egy óriási csarnok-
ba jutottak. Itt eléggé világos volt s
amit Niki úrfi látott, azon ugy elámult,
hogy szinte megfélekedett a maga vesze-
delméről.

A nagy csarnokban ugyanis két oldalt
hosszu glédában tömérdek fiu állt, vala-
mennyien éppen olyan óriási lábbal, ami-
lyen a kis emberé volt. Csakhogy ők nem
tudtak járni a nagy lábbal. Látszott egyi-
ken-másikon, hogy nagyon erőlködik, de
nem bírja fölemelni a lábát. Akár csak oda
lettek volna szögezve. Némelyik keservesen
sirdogált és a könyeit törülgette, mások
kinosan jajgattak, sóhajtoztak és mind any-
nyian sajnálkozva néztek Niki urfira.

Sokáig azonban nem nézhették egymást,
mert a nagy lábu kis ember gyorsan végig

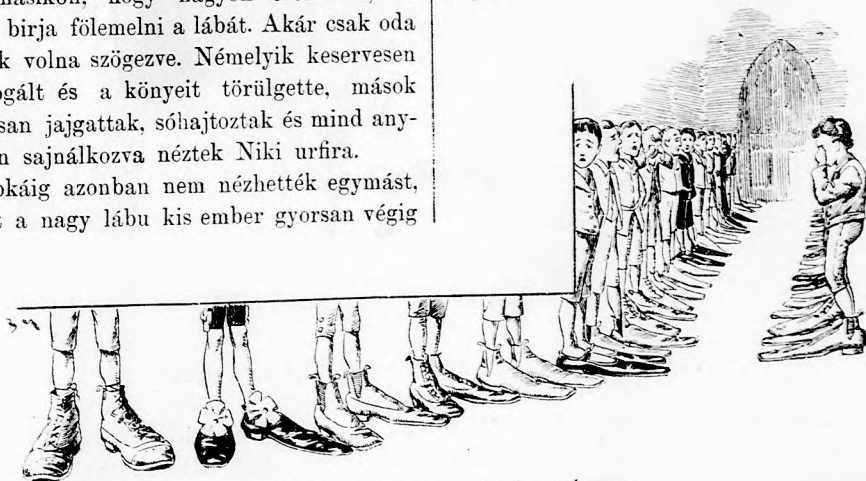
hurezolta Niki urfit a csarnokon s a tulsó
falnál nagy ajtót nyitott ki. Ezen át
boltozatos nagy terembe léptek, melyben
még világosabb volt, mint a külső csarnok-
ban, mert a boltozat közepén nagy nyílás
látszott s ez magasra nyult fel, mint valami
óriási kürtő, bebocsátva fölülről a vilá-
gosságot. Ennek a kémény-ablaknak azon-
ban még más célja is volt. Majd meg-
látjuk.

A nagy lábu kis ember a terem köze-
pére állította Niki urfit, s most végre már
eleresztette a fülét.

— Itt állj meg és ne merj mocczanni,
mert különben jaj neked!

Dehogy mert volna mocczanni! Örült,
hogy végre kiszabadult a füle. Már szinte
azt hitte, hogy leszakad. A nagy lábu kis
ember pedig boszusan dörmögte:

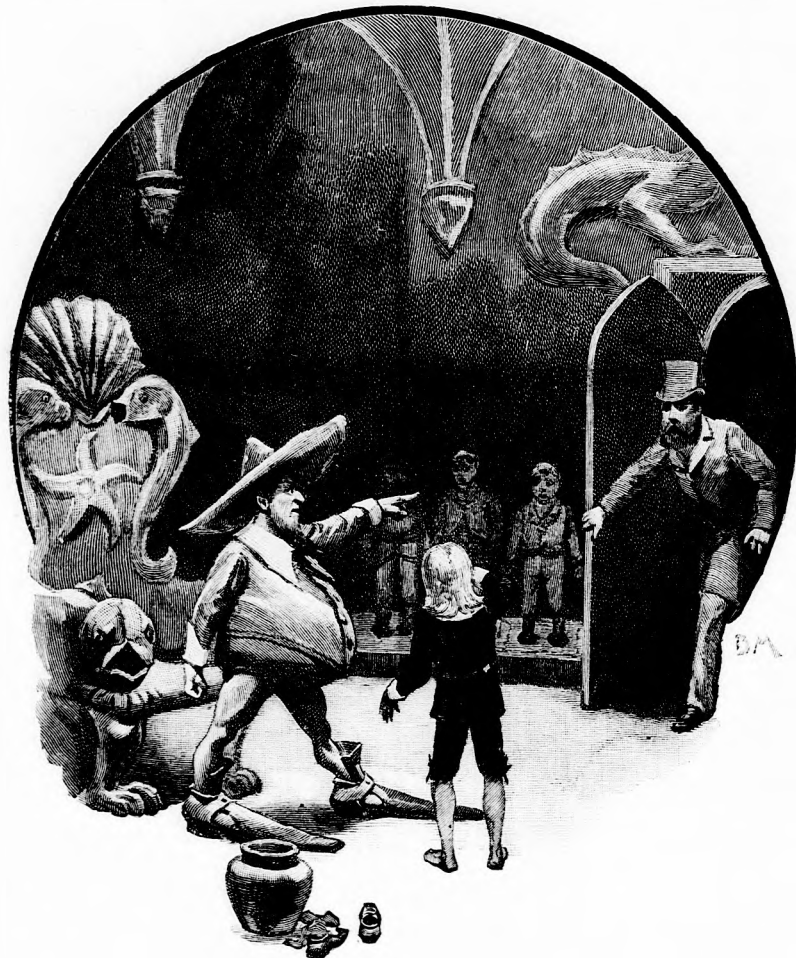
— Tessék, e miatt a vásott ficzko miatt
abba kellett hagynom a palántáim locso-
lását. Pedig nagyon ideje. Előbb ennek já-
rok a végére azután ültetem el az új mákvi-
rágot.

... TÖMÉRDEK FIU... ÓRIÁSI LÁBBAL.

Niki urfi körül nézett, hogy ugyan milyen palántái vannak ennek a rettenetes nagy lábu kis embernek? De ott ugyan sem-

miféle növénynt sem látott. Hanem igenis látott valami nagyon furesát. A fal mellett körös-körül olyasmi volt, mint kertek-

... AZ APA BÁTRAN BENYITOTT. (Lásd a 60. lapon.)

ben a meleg-ágy, megtöltve földdel. Csak hogy itt a meleg-ágyba nem retek, kalarábé és más efféle volt elültetve, hanem egész sor

kis fiu. A lábuk mélyen benn volt a földben s úgy álltak ott, mintha csakugyan a földből nőttek volna ki. Hát bizony

ezek voltak a palántái. Elővette és sorra jól megderekukkal nem locsolgatta erőse-

Egyik kis fiu. gedetlennek látta, kiemelte a fiút nézte lábait.

— Nem halad, dörmögte. Ezt

Vissza tette a kezhez fordult.

— Ki köll megmondani, Meg ne merj megmondani.

Kiment. Niki urfi már azt megmondani forduljon ahhoz a paprikázás vár.

— Mit csinálnak a földben? kérdé.

— Csinálnak, nem be vagyunk megdőzölvekk.

— És mire?

— Jó? Csak megdőzött a lábunkba, azt többé nem használhatja.

— Jaj te! ültetni?

— Bizonyos nem kerüli sor paprikázna!

— Ugyan csak akkor csak

Niki urfi, a telen és kegye-

ezek voltak a nagy lábu kis ember palántái. Elő vette a nagy locsoló kannát és sorra jól megöntözte őket. A fejökkel, derekukkal nem törődött, csak a lábukat locsolgatta erősen.

Egyik kis fiúnál megállt és nagyon elégedetlennek látszott. Letette a kannát és kiemelte a fiút a földből, aztán fejszóvalva nézte lábait.

— Nem halad, sehogysem akar nőni! dörmögte. Ezt be köll paprikázni.

Vissza tette a fiút helyére, aztán Nikihez fordult.

— Ki köll mennem, de tüstént itt leszek. Meg ne merj mozdulni!

Kiment. Niki urfi nem is mozdult, de már azt meg nem állhatta, hogy oda ne forduljon ahhoz a fiúhoz, akire a bepaprikázás vár.

— Mit csináltak ti ott a fal mentén a földben? kérdé.

— Csinálni nem csinálunk semmit, hanem be vagyunk ültetve, hogy a lábunk megnőjjön akkorára, mint a gazdánké.

— És mire jó az?

— Jó? Csöppet sem jó! Akinek eléggé megnőtt a lába, azt kiállítja a külső csarnokba, azt többé nem köll féltenie, mert az többé nem mozdul: van lába, de nem használhatja, nem bírja emelni.

— Jaj te! És talán engemet is be fog ültetni?

— Bizonyosan. Akit ide hozott, az ki nem kerül sorsát. Ó! De már csak be ne paprikázna!

— Ugyan sose sirj! Hiszen a paprika csak akkor csip, ha az ember lenyeli!

Niki urfi, amint mondtam, nagyon szivtelen és kegyetlen tudott lenni; de volt a

szívében egy zugocska, ahol szelidebb érzés is lakott. Mikor a kis fiú nagy szeptegését látta, igen megsajnálta és nyájasan biztatta, vigasztalta. De hiába, mert a kis fiú így felelt:

— Te még nem próbáltad, hát nem tudod. De már én tudom. Az borzasztó! Akinek makaeskodik a lába és nem akar megnőni, azt bepaprikázza s a makacs láb aztán nő, dagad, csakhogy szörnyen fáj is! Már egyszer tapasztaltam.

— Tudod mit? Én nem félek annyira. Aztán ha fáj is egy kicsit, én jobban kibírom, mert engemet még nem kinozott úgy össze ez a boszorka-mester, mint tégedet. Hát cseréljünk ruhát s én majd oda állok a te helyedbe.

Ezt nagy sietve meg is cselekedték és csakhamar az egymás ruhájában és az egymás helyén álltak. Mikor aztán a nagy lábu kis ember vissza tért a paprikás bödőnnel és dolgozóhoz látott, hát persze nem azt a fiút paprikázta be, akit gondolt. Hanem a paprikája, az tüzes egy portéka volt; hozzá képest a legmérgeesebb szögedi paprika is csak jámbor törött czukor számba mehetett volna. Ugy sütötte, égette Niki urfinak a lábát, mint ha izzó parázspan állott volna és szinte érezte, mint dagad és nő a lába. De azért vitézül állta. Össze csikorította a fogát és meg sem sziszszent. Ha már megígérte, hát igazán segít a szegény pajtásán.

Mikor ezt tette, nem is gyanította, hogy magával is jót cselekedett.

Az a barlang ugyanis, amelyben a kérélelhetetlen nagy lábu kis ember lakott, a jó tündérek felügyelete alatt állott. Bemenniök azonban csak ritkán volt szabad a mély kürtő-ablakon át, és ha bementek

is, csak akkor segíthettek, ha jó cselekedet és őszinte bűnbánó könnycseppet láttak.

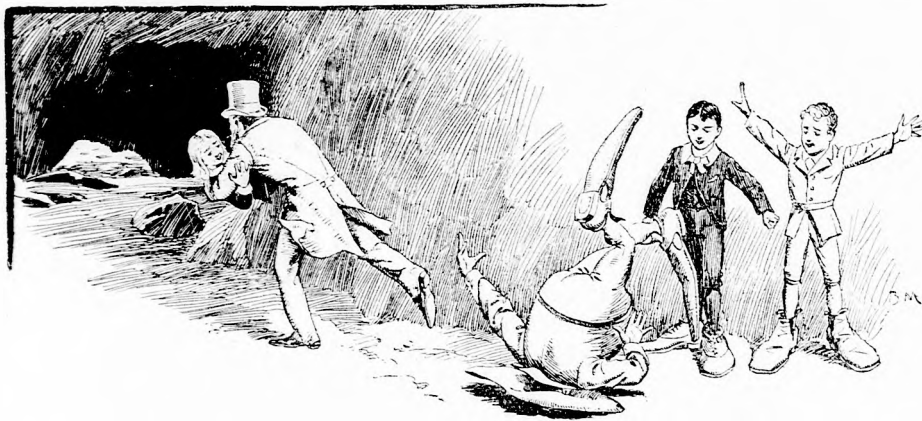
Amint tehát Niki urfi jó szívvvel magára vállalta a kis fiú szenvedését, a jó tündérek elérkezettnek látták az időt, hogy könnyörüljenek és segítsenek. Meg is tették és besegítették a Niki urfi apját.

Mert a jó apa persze kereste eltűnt fiát, a víz mentén rátalált a homokban a lábnyomokra és mindjárt kitalálta, hol keresse. De biz' oda soha be nem jutott volna, ha a jó tündérek, meghatva Niki

urfi jótettétől, szerencsésen be nem segítik. Épp mikor a nagy lábu kis ember elkészült a Niki urfi bepaprikázásával, az apa bátran benyitott. (Lásd a képet az 58. lapon.)

Most persze akárki is azt hihetné, hogy Niki urfi immáron szerencsésen megmenekült. Szó sincs róla!

Hiszen mondtam, hogy Niki urfi ruhát és helyet cserélt a siránkozó kis fiúval s ez állt ott a terem közepén, kezével eltakarva arcát, nehogy a nagy lábu kis em-

... NAGYOT BUKFENCZEZETT. (Lásd a 61. lapon.)

ber észre vegye a csereberét. Hát ez nem is vette észre. Igen ám, de Niki urfiának az apja, amint képzelhető izgatottsággal berontott, szintén azt hitte, hogy az ő fia áll ott a terem közepén, mert hiszen a Niki ruhája volt rajta. Nem sokat nézegette, hanem villámgyorsan oda ugrott, ölbe kapta és rohant vele kifelé.

Bár ez nagyon hirtelen történt, a fal mellett beplántált Niki urfi mégis ráismert az apjára és mindjárt meg is értette az egészet. Kiáltott is utána, de apja, sebes

futtában, már nem hallotta. Ez bizony nagyon keserves meglepetés volt Niki urfiának. De a nagy lábu kis ember sem találta kedvére valónak a dolgot. Mikor Niki urfi apja berontott, a barlang ura mérgesen ráförmedt, de a bátor apa nem törődött vele. S a nagy lábu kis ember meghökkenve bámult utána.

— Hogy juthatott az ide be? Nem lehet másképp, mint úgy, hogy a fiúk közül valamelyik jót cselekedett. Hát hogy merészeltek ti jót cselekedni, mikor ti kőszívűek

vagytok, he? N
lyik volt. Jaj n
pedig korán ör

Nyomban ut
apja a külső cs
fiúval, a barlan
a sorban ott ál

A sorban l
feszítéssel me
és előre tolt
ember bele b
zett. (Lásd a
lanatig tótá
kenve terült

Dühösen á
kutatni, ki v

vagytok, he? No, majd meg tudom én, melyik volt. Jaj neki! Ez a vakmerő ember pedig korán örül, mert utól érem, elfogom!

Nyomban utána is iramodott. Niki urfi apja a külső csarnokon át futott, ölében a fiúval, a barlang vizborította nyílása felé, a sorban ott álló nagy lábu gyerekek közt.

Ezek látták, megértették mi történt és persze mind azt kívánták, hogy a menekülők szerencsésen kijussanak. Igen, de a nagy lábu kis ember igen szaporán haladt. Látni lehetett, hogy no most mindjárt eléri a menekülőket.

Amde ekkor mi történt?

... A SZABADBAN ... NEM KÖVETHETTE.

A sorban legszélről álló fiú roppant erőfeszítéssel megmozdította egy kicsit a lábát és előre tolta, úgy, hogy a nagy lábu kis ember bele botlott és nagyot bunkfencszedett. (Lásd a képet a 60. lapon) Nehány pillanatig tótágast állt, aztán nagyot nyekkenve terült el a földön.

Dühösen állt talpra s eleinte azt akarta kutatni, ki volt a vakmerő, aki elbukta.

De aztán mégis csak inkább folytatta az üldözést. De bizony elkésett. Niki urfi már ott gázolt a mély vízben a barlang szájában és mire üldözője is oda ért, ő már kijutott a napfényes szabadba, oda pedig a nagy lábu kis ember nem követhette.

Persze, nagy volt a Niki urfi apjának a szomorúsága, mikor szerencsésen kijutván, észre vette, hogy nem a saját fiát hozta ki

magával. Rögtön vissza fordult, de hiába — a barlang nyílását nem találta meg többé.

Hát még ott benn Niki urfi milyen szomorú volt! Kivált mikor a nagy lábu kis ember így szólt:

— Jól van, hát ezt az egyet kiszabadította. De többször ugyan be nem jön! Majd jobban vigyázzok rátok, hogy jót ne tehessetek.

Niki urfi mélyen elbusulva hallotta ezt. Aztán elgondolkozott rajta, hogy miképen jutott ő ide. Itt nem szabad jót tennie, ha akarna is. Mikor pedig szabad, boldog volt, akkor nem tett jót, inkább kegyetlenkedett azokkal az ártatlan bogárkakkal, melyek semmit sem vétettek neki. Agyon taposta boldog életüket, csupa mulatságból.

— Igazán gonosz voltam! Megérdemlem sorsomat! sóhajtá és őszinte bűnbánás könyecseppje pergett le a szeméből.

Alig csöppent le a köny a földre, egy csapat jó tündérke lebbent le a kéményablakon.

— Ez az őszinte bűnbánó köny megváltott téged magadat is, társaidat is. Jöjjetek!

Valamennyi fiú visszakapta a maga igazi lábát és meg tudott mozdulni. A tündérkéek mindegyike kézen fogott egy-egy fiút és száraz lábbal vezette ki őket a barlangból, mert intésükre a víz elhúzódott a barlang szájától. Így aztán mindnyájan szerencsésen haza jutottak.

A nagy lábu kis ember pedig, mivel elvesztette és palántáit és rabjait, unalmában lefeküdt és elaludt. És még most is alszik, ha ugyan föl nem ébredt. De már rég nem látta senki.

*

Eddig volt a vén halász meséje.

Dini urfi figyelmesen hallgatta és elkomolyodva szólt:

— Köszönöm a mesét, Gazsi bácsi. És ígérem, hogy nem fogok többé ártatlan kis teremtéket agyon taposni.

— Ugy, ugy, kedves Dini urfi! Mert lássa, meglehet, hogy a nagy lábu kis ember elő nem jön többé, de mégis megeshetik, hogy aki fiatalon hozzá szokik a kegyetlenkedéshez, annak kővé mered nem ugyan a lába, hanem a szive.

CZICZA MAMA.

(Képpel a czimalapon.)

*OLVASGATTAM, kötögettem eleget,
Sétálgatni kissé tán elmehetek;
Hátha fognék fölrebbenő verebet,
Vagy likából kisurranó egeret!*

*S a cziczáim után nézni elmegyek —
Vajjon merre dögálnak a gyerekek?
A kópek megoldották a kereket —
Ök is lesik a verebet, egeret.*

*S elvitték Miczurkát is, a beteget —
Bár neki jobb volna az a kerevet,
Mit szalmából a számára megvetett
Az anyai gondoskodó szeretet.*

*Hiszen alig számlál tizenegy hetet,
Még ő neki vadászatni nem lehet.
Jaj futok! . . . már parittyákat ereget
A Rontó Pál-féle vad gyerek-sereg!*

*Kis Miczurkám! . . . Itt a sutban szendereg.
Hü szivem nem szorong már, nem kesereg.
Miák, Czirmos — értetek nem remegek; —
Gyorsak vagytok, nem fognak ki rajtatok
a gyerekek!*

A MÁT

— Leve

TT lakunk Kedves k ugyan, amig sz gyek, melyek m mintegy bőrtön most már, hogy belsejével, hol a madarak fris mes szórakozás itt szeretünk é

Kicsi falunk ben. Negyed ór az úgynevezett nyat, ezüstöt nem messze, a fürdő, melyet legalább hárébe vezető út két vannak a fürdő több nyaraló, a fogadó«, szép sze a fürdő-ép úgy nevezett a sűrű fák közül kastélya.

A fürdő sét zene. Ilyenkor s megtelik a s a gyermekek j és zajongás! J egész nap. Mi újra megszólal vel és vidám Mikor aztán kiki a szüleih sok vidám fár

Reggeli sét végezni. Gyön gött, szép uta ha netalán va henhessen.

Gyakran r fürdő-vendége szintén erdőb első tó az e

A MÁTRA VÖLGYÉBŐL.

— Levél Forgó bácsihoz. —

ITT lakunk mi a Mátra völgyében. Kedves kis vidék ez nagyon. Eleinte ugyan, amíg szokatlanok voltak a nagy hegyek, melyek minden oldalról környékeznek, mintegy börtönben éreztük magunkat: de most már, hogy megismerkedtünk az erdők belsejével, hol a zöld-lombos fák között s a madarak friss danája mellett oly kellemes szórakozás kínálkozik, most már csakis itt szeretünk élni nyáron át.

Kicsi falunk melyen benn fekszik a völgyben. Negyed órányira tőlünk van egy bánya, az úgynevezett »Mátrabánya«, melyben aranyat, ezüstöt és rezet találunk. Szintén nem messze, a Kékes tövénél, fekszik Parád fürdő, melyet bizonyosan mindenki ismer, legalább hiréből. A fürdőt a Parád faluba vezető út két részre osztja. A jobbik oldalon vannak a fürdő-épületek, a vendéglő és több nyaraló, a bal oldalon a nagy »Erzsébet fogadó«, szép nagy épület, melynek egyik része a fürdő-épületekre néz, másika pedig az úgy nevezett alsó parkra. A park oldalában sűrű fák közül látszik a gróf Károlyiak szép kastélya.

A fürdő séta-terén reggel és este szól a zene. Ilyenkor a vendégek mind kijönnek s megtelik a séta-tér. Az alsó parkban van a gyermekek játszó-helye. Van itt mulatás és zajongás! Járja a játéknak minden fajtája egész nap. Mikor pedig alkonyodni kezd és újra megszólal a zene, még nagyobb kedvvel és vidámsággal folytatjuk a játékot. Mikor aztán vége a zenének, sietünk fel, kiki a szüleihez, mert már esteledik és a sok vidám fáradozás után jól esik a pihenés.

Reggeli sétánkat a hegyek közt szoktuk végezni. Gyönyörű erdő van a nyaralók mögött, szép utakkal és itt-ott padokkal, hogy ha netalán valaki elfárad, kényelmesen pihenessen.

Gyakran rendeznek kirándulásokat is a fürdő-vendégek. Közel van ide a Halas-tó, szintén erdőben, nagyon szép helyen. Az első tó az erdő alján van, a második már

sokkal följebb a hegységben. Itt szintén sok kellemes délutánt töltünk. Nagybacska kirándulással elérjük a »Csevicze« forrást, mely az ismeretes kitünő ásványos vizet szolgáltatja. Azt hiszem, sokan ismerik ezt a vizet, még kis olvasó társaim is. Kis palaczkban árusítják ily fölirattal: »Parádi csevicze.«

Érdemes megemlíteni az üveg-hutát is, hol palaczkot, poharat s minden egyébféle üveg tárgyat készítenek. Különösen érdekes az üvegek csiszolása és festése.

Még csak azt szeretnők, ha egyszer a mi kedves Forgó bácsikánk is eljönne ide a fürdőbe. Megyözödnék, hogy így van minden és hogy a Mátra csöndes völgyében is sok kis hive van, s mind tárt karokkal fogadná. *)

Vizslovszky Katicza és Irmicza.

PETIKE.

No már mi a szösz lelhetete,
Hogy oly bús a kis Peti?
Egy-magában üldögél benn,
Potyognak a könnyei.

Illik már ez?! Pityeregni
Nyolcz esztendősi diáknak!
Vagy úgy, vagy úgy! Értem már, mi
Oka van a sirásnak.

Egy fehér lap, rajta pedig:
Véges végig hármaskok!
Még csak egy kettősöd sincsen?...
Hallod gyerek, már ez sok!

Milyen szégyen, ó Istenem!
Mit is szólt hozzá apád?
Tudom, meg nem csirógatott —
S hogy búsullatott mamád!

Peti, Peti! Mi lesz veled?
Félek tőle, od'adnak,
Ha nem tanulsz, meg nem javulsz. —
Csizmadia-inasnak!

Schwartz Irén.

*) Fájdalmasan esik, hogy ennek a kedvesen hívó szózatnak nem tehetek eleget. Engem itt fog a kötelesség. F. b.

KOCZKA-REJTVÉNY.

Van adva: 3 a, 1 á, 1 b, 1 i, 1 l, 1 n,
3 o, 1 ö, 3 r, 2 s, 1 t, 1 u, 2 v.

Ezeket a betűket úgy helyezték el, hogy az 1-ső sorból balról jobbra és fölülről lefelé a Duna mentén levő nevezetes város neve kerüljön elő. Balról jobbra aztán még a sorok közül a 2-dik sor drágakőt jelent; a 3-dik női-nevet; a 4-dik egy honi folyót; az 5-ik a családnak egyik tagját; a 6-dik végre egy betűt.

A megfejtők névsorából elsőnek kihuzott kapja jutalom-nyereményül a következő művet:

„Andersen válogatott meséi.“

Fordította Móra bácsi. Hat színes képpel. Szép vászon kötésben.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« XLVII. köt. 2-ik számában közölt rejtvények megfejtése:

I.

b o r

b í r

b í z

v í z

II.

Több a baj, mint a vaj.

Helyesen fejtették meg: Kemény Béla, Thassy Kricsi, Engel Rózsi és Jolán, Mérey Ágosta, Ausländer Iluska (hiányosan), Mandel Mihály, Gyémánt Ilona, Vizslovszky Irmicza és Katicza, (részben), Várady Erzsike, Sallay Ilonka, Fábian testvérek, Bolyó Pálma és Károly (részben), Markó Árpád, Hollaki Leo, Havass Imre, Angyal Aranka és Sándor, Lányi István és Rudolf, Velencei Tiborka, Benkő Jenőke, Spitz Miklós, ifj. Kossaczky Oszkár, Koritschner Margit és Iván, Szentpétery Gyula, Jánosi Zsuzka (részben), Rodakowska Alma, Zurányi Gusztáv, Unger Ilka, Gonda Lajos (magad írj! F. b.), Nagy Elek, Kovács testvérek, Schwartz Irén, Bayer Feri (ugyancsak kuszán irtál ez egyszer! F. b.)

A jutalom kisorsolása szabályszerűleg megtörténtén, nyertes lett Szentpétery Gyula, Krasznahorka-Váralján, kinek a jutalom-könyvet (»A hősök«, írta Kingsley Károly, angolból fordította

Pulszky Ágost, hat könyomatu képpel, diszes kötésben) a kiadó-hivatal megküldi.

*

A »Kis Lap« XLVII. köt. 1-ső számában közölt rejtvény megfejtését még beküldték: Lányi István és Rudolf, Seethal Elma, Végh Irén és Miklós Jolán, Rodakowska Alma.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Raky Sándor. Ha fölkerülsz Budapestre s egy hetet szánhatsz a székes főváros megszemlélésére, jóformán megláthatod minden nevezetességét. Ezek elsorolását azonban ne tőlem kérjed. Ott a sok »Budapesti utmutató«. Rövidsége mellett is kimerítő a Ruzitska-féle, melyet 1 koronán megszerezhetsz minden könyves-boltban. — Spitz Miklós. Az a név már föl volt egyszer használva. Olyan szindarabot mint a minőt kérsz, bőven lelsz a »Forgó bácsi színháza« cz. gyűjtemény két kötetében. Megrendelést elfogad rá minden könyvkereskedő. — Vadnay Erzsike. A magad választásából mi akarsz lenni: Erzsike-é vagy Böske? Egyazon jelentésű két névvel csak nem élhetsz? Szívesen vettem volna, ha a leveled papirosának széle nem volt volna kirottosodva. — Ifj. Bolyó Károly. Ha részed volt abban a kalandban, bátran megírhatod. — Kremzír Ernő és Imre. Igazi örömmel fogadlak titeket is a »Kis Lap« táborába, Forgó bácsi zászlaja alá, mely alatt nem csak a ti derék kisasszonyotok állt és szorgoskodott régebben, de a ti édes jó mamátok is, amivel bizony nagyra vagyok. U. L. k. a-t, aki nekem azt a kedves levelet írta s Iluska hugocskáját melegen köszöntöm. Az iskolai osztályzatot pedig elvárom. — Havass Imre. Számtani rejtvényed fölötté áll kicsi olvasó társaid tudományának. Az már haladottabb gyermekeknek való. A fölvetett név és mondat nincs kimerítve. Hol marad az: én, te, ri, iny, tér, pép, tor, báb, nyír, határ, tatár, s még egy sereg szó? — Szöllősy Aurél. Keveseknek fog olyan jól esni a több heti szünet, melynek élvezésére bizony rászolgáltál. — Barber Pál. Éppen csak tíz évvel késtel meg a kérséddel. Az a szám már rég elfogyott. — S. I. Azon a bundán fordítani kellett egyet, nem csak azért, mert igazán nincs most rá semmi szükség s csak rim-szükségből van előrántva, de azért is, mert Petőfi óta megváltozott már az iskolai osztályozások elnevezése is. Ki emlékezik már a szekundára? A mindamellett ügyes versikét némi megejtett simításokkal közlöm. A másikat is besoroztam. — Több levélről a jövő számban.

A »KIS LAP« minden kötetéhez diszes színnyomatu bekötési táblák kaphatók. Egy bekötési tábla ára 60 kr. A »Kis Lap«-nak fél évi folyamából telik egy kötet. Megrendelő cím: Athenaeum könyvkiadó-hivatala, Budapest, Ferencziek-tere 3.

Felelős szerkesztő: Forgó bácsi. Szerk. és kiadóhivatal: Budapest, Ferencziek-tere 3-ik sz. Athenaeum-épület Nyomatja a kiadó tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai r. társulat Budapesten.

